

STALIŠČA IN SKLEPI

2. seje mestne konference SZDL v Ljubljani glede nadaljnega delovanja in uresničevanja delegatskega sistema in delegatskih odnosov v Ljubljani.

I.

V skladu s statutarnim sklepom o pravicah in dolžnostih, medsebojnih razmerjih in organiziranosti mestne organizacije SZDL so delegati na seji MK SZDL, po predhodnih razpravah v delegacijah in vodstvih svojih organizacij, obravnavali »Nekatere aktualne probleme delovanja delegatskega in skupščinskega sistema v Ljubljani«. V razpravah je bila vsa pozornost usmerjena na vzroke in probleme, ki ovirajo učinkovitejše uveljavljanje neposrednih interesov delovnih ljudi in občanov ter njihov neposreden vpliv na reševanje vseh bistvenih družbenih vprašanj razvoja TOZD, KS, občin in mesta kot celote. V zvezi s tem delegati v MK SZDL ugotavljamo, da so dosedanje razprave in ocene v TOZD in KS, občinah in mestu kot tudi v republiki, bogata osnova, da se soočijo usmeritve v sprejetih dokumentih s prakso delovanja delegacij v vsaki TOZD, delovni skupnosti in KS, in da se sprejmejo akcijski programi vseh DPO in delegatskih skupščin v Ljubljani za uresničevanje njihovih nalog in odgovornosti v delegatskem sistemu.

Tako se bo mestna konferenca SZDL Ljubljane v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi prizadevala za intenzivnejše in usklajeno delovanje celotne fronte organiziranih socialističnih sil znotraj delegatskega sistema in delovanja delegatskih skupščin v Ljubljani. Pri tej temeljni in v drugih aktivnostih za krepitev delegatskih odnosov v Ljubljani se bo zavzemala za upoštevanje pobud, predlogov in stališč, ki jih bodo delovni ljudje in občani preko sekcij in drugih oblik delovanja SZDL (v krajevnih, občinskih in mestni organizaciji) ter preko mestnih družbenopolitičnih, družbenih organizacij in društev, predložili v obravnavo zborom in organom SML, skupščinam mestnih SIS in družbenim svetom mesta Ljubljane.

Uresničevanje teh odgovornosti bo MK SZDL zagotavljala tudi s stalnim prizadevanjem za organiziranje predhodnih razprav ter z ustvarjanjem družbenega razpoloženja za usklajeno in učinkovito uresničevanje nalog na vseh ravneh skupščinske organiziranosti in za večjo enotnost skupne politične akcije v Ljubljani.

Za svoje nadaljnje delo pri krepitevi delegatskega in skupščinskega sistema v Ljubljani sprejema MK SZDL naslednje naloge:

1. Na podlagi pozitivnih izkušenj v pripravi programa temeljnih družbenopolitičnih aktivnosti v Ljubljani bo MK SZDL z aktivnostjo svojih organov:

- sodelovala v vseh fazah oblikovanja programa SML in programov skupščin mestnih SIS in se pri tem zavzemala za njihovo medsebojno usklajenost in celovito usklajitev s programi občin in temeljnih samoupravnih organizacij in skupnosti v Ljubljani in

- sodelovala v pripravi ter sprejela temeljne programske usmeritve za delo družbenopolitičnega zbora SML.

V sodelovanju z občinskimi konferencami SZDL, mestnimi DPO ter družbenimi organizacijami in društvi bo MK SZDL usklajala skupne naloge in sprejela svoj program, kot del skupnega programa temeljnih družbenopolitičnih aktivnosti v Ljubljani.

V vseh aktivnostih pri nastajanju programov se bo MK SZDL prizadevala za smotno vsebinsko in časovno porazdelitev svojih in drugih nalog, da ji bo omogočeno sodelovanje v predhodnih postopkih in v delu SML ter skupščin mestnih SIS.

NOSILEC: – v pripravi in usklajevanju programov predsedstvo MK SZDL v sodelovanju s sveti in koordinacijskimi odbori;

- pri sprejemu programskih usmeritev za DPZ SML, predsedstvo MK SZDL;

- sprejem programa MK SZDL na letni programski seji konference.

ROK: – priprava in usklajevanje, november-december 1979;

- sprejem programov, december 1979.

2. Mestna konferenca SZDL bo na podlagi svojega programa ter preko predsedstva in teles, še posebej sveta za razvijanje delegatskega in skupščinskega sistema, stalno spremljala uresničevanje programov skupščin SIS in SML ter pri tem občasno analizirala posamezna aktualna vprašanja v zvezi z uresničevanjem delegatskih odnosov in skupščinskega sistema v Ljubljani. Posebno pozornost bo namenila spremljanju, analiziranju in usodi pobud delegatov v SML ter usmerjanju posameznih pobud k odgovornim nosilcem v presojo in konkreten odgovor.

NOSILEC: predsedstvo MK SZDL

ROK: stalna naloga, analiziranje pobud delegatov najmanj enkrat letno.

3. Predsedstvo MK SZDL bo stalno spremljalo uresničevanje že sprejetih sklepov in usmeritev v zvezi z delovanjem delegatov v družbenopolitičnem zboru SML. V zvezi s tem se bo predsedstvo prizadevalo za:

- uvrščanje vprašanj, ki jih obravnava DPZ SML, na dnevne rede organov MK SZDL;

- stalno obveščanje delegatov o sklepih predsedstva in konference ter o pobudah, stališčih in predlogih iz razprav na sejah sekcij in svetov;

- angažiranje delegatov – članov DPZ glede na njihov interes v svetih, koordinacijskih odborih in še posebej v sekcijah MK SZDL ter v organih tistih DPO, kjer imajo posamezni delegati svojo delegatsko bazo;

- sprotno obveščanje predsedstva o tekočem delu oziroma sklepih DPZ in za najmanj enkrat letno obravnavo poročila o delu DPZ na seji MK SZDL.

ROK: stalna naloga.

4. Mestna konferenca SZDL se bo v sodelovanju z občinskimi konferencami SZDL, mestnimi DPO in SML dogovorila za stalne oblike povezovanja in sodelovanja skupin delegatov za zbornice skupščine SRS in delegatov za zbornice skupščine SFRJ. V ta namen bo v skladu z dogovorjenim programom organizirala posvete oziroma sekijske obravnave določenih vprašanj, ki bodo na dnevnih redih omenjenih zborov.

ROK: stalna naloga (medsebojne dogovore sprejeti v decembru 1979).

5. Z nadaljnjim razvijanjem in uveljavljanjem delovanja sekcij MK SZDL, zlasti s poglobljenim obravnavanjem posameznih aktualnih družbenih vprašanj, bo MK SZDL omogočala pravočasno oblikovanje stališč in predlogov za sprejem odločitev v delegatskih skupščinah SIS in SML, na podlagi neposredno izraženih interesov delovnih ljudi in občanov. Za uspešno delovanje sekcij bo predsedstvo MK SZDL stalno spremljalo organizacijske in kadrovske pogoje za delovanje posameznih svetov, koordinacijskih odborov in drugih teles, ki neposredno sodelujejo v vsebinskih in organizacijskih pripravah na seje sekcij.

ROK: Stalna naloga.

6. Mestna konferenca SZDL bo z okrepljeno vlogo predsedstva, sekcij, svetov in drugih oblik delovanja zagotavljala politične, organizacijske in kadrovske pogoje za uresničevanje svoje odgovornosti, ki jo ima kot udeleženec v delovanju družbenih svetov mesta Ljubljane. Na seji predsedstva bo najmanj enkrat letno, po potrebi tudi večkrat, ocenila delovanje svojih delegatov in delo družbenih svetov.

ROK: stalna naloga.

II.

V skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi v delegatskem in skupščinskem sistemu predlaga mestna konferenca SZDL Skupščini mesta Ljubljana nekatere akcijske usmeritve:

1. Pri razreševanju posameznih vprašanj delovanja skupščine mesta Ljubljane je potrebno nadaljevati s pričetimi naporji za razbremenitev njenega delovnega programa vseh tistih vprašanj, ki po vsebini in pomenu spadajo v delokrog izvršnega sveta, upravnih organov, SIS in drugih dejavnikov v Ljubljani. Pri tem je zlasti pomembno uresničevanje specifične vloge posameznega odbora SML. Nujno je pospešeno nadaljevati z delom v proučevanju in pripravi predloga za spremembo v statutu mesta.

2. Na podlagi usklajenih programov SML in njenih zborov s programi mestnih SIS, občinskih in republiške skupščine ter programi DPO v mestu, je potrebno usmeriti delovanje zborov SML k konkretnim problemom združenega dela in krajevnih skupnosti pri oblikovanju vseh pomembnih družbenih odločitev v Ljubljani.

Pri tem je potrebno v predhodnih postopkih zagotoviti pogoje za široko javno razpravo, za ustrezno informiranost delovnih ljudi in občanov ter njihovih delegatov, kot tudi za povratni pretok smernic in stališč samoupravnih delegatske baze.

3. Oblike in metode dela zborov skupščine in izvršnega sveta SML ter njihovih teles naj omogočajo pogoje za čimbolj ustvarjalno sodelovanje delegatov v predhodnih postopkih pred sprejemom odločitev na sejah zborov v SML, v skupščini SRS in SFRJ. V bodoče je nujno dosežati večje sodelovanje med posameznimi skupščinskimi zbori v občinah in mestu zlasti za uresničevanje skupnih

stališč Ljubljane v republiški skupščini. Pri tem sodelovanju naj bodo upoštevani tudi delegati skupščin SIS poleg predstavnikov izvršnih svetov, upravnih organov, DPO, gospodarske zbornice in drugih.

4. Skupščina mesta oziroma njeni zbori naj ob usklajevanju letnih programov skupaj s skupščinami mestnih SIS s področja družbenih dejavnosti ugotovijo, katera vprašanja bodo v prihodnjem letu skupno oziroma enakopravno obravnavali. Vsekakor bo nujno sodelovanje v primerih razreševanja plansko-razvojnih vprašanj.

5. MK SZDL se bo skupaj z drugimi udeleženci v delu družbenih svetov mesta Ljubljane, prizadevala za ustvarjalen odnos posameznih delegatov, še posebej tistih, ki na sejah svetov nastopajo brez stališč svoje delegatske baze. Prizadevanja SML naj bodo še močnejše usmerjena v ustvarjanje pogojev za delo svetov in njenih delegatov.

6. Ob tem, ko MK SZDL ugotavlja, da še ni dovolj uspešno praktično uveljavljena funkcija izvršnega sveta SML in upravnih organov v delegatskem sistemu, daje konferenca polno podporo SML pri prizadevanjih za večanje odgovornosti izvršnega sveta pri uresničevanju njegovih izvršilnih funkcij SML ter za ustavno preobrazbo upravnih organov skladno z zakoni, z njihovo odgovornostjo za javnost delovanja, večjo strokovnost in ustrežnejšo kadrovsko zasedbo.

7. MK SZDL priporoča volilni komisiji SML, da v sodelovanju z volilnimi komisijami občinskih skupščin ter občinskih in mestne konference SZDL že v letu 1980 analizira vsa vprašanja, ki so se pojavila ob minulih volitvah v zvezi z neustreznostjo posameznih določil zakona o volitvah in delegiranju delegatov v skupščine. Ugotovitve je nujno pravočasno oblikovati v pobudo za spremembo omenjenega zakona s posebnim poudarkom na možnosti poenostavitve volilnega postopka, zlasti za skupščine SIS.

III.

Za usmeritev svojih aktivnosti v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, v občinah in mestu, sprejemamo delegati občinskih konferenc SZDL, MK ZKS, MS ZS, MK ZSMS, MO ZZB NOV in delegati mestnih družbenih organizacij in društev, naslednja skupna izhodišča za krepitev delegatskih odnosov in skupščinskega sistema v Ljubljani:

1. Dosledno nadaljevanje aktivnosti vseh organiziranih socialističnih sil v enotni fronti SZDL pri krepitvi samoupravnih in političnih organiziranosti delovnih ljudi in občanov v temeljni bazi ter povečana skrb za ustvarjalno sodelovanje samoupravnih organov v TOZD in KS, kot tudi organov in služb delegatskih skupščin, naj bi zagotovilo pogoje za nemoteno in učinkovito delovanje delegacij, delegatov in konferenc delegacij. V tem smislu naj se nadaljuje akcije z obiski in razgovori v TOZD in KS. Zaradi tega bi morali opraviti razgovore v vseh temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, na katerih bi skupno z organi upravljanja in delegati za skupščine DPS in SIS, analizirali in ocenili konkretno delovanje delegacij, pogojev za njihovo delo itd. To nalogo bi morala opraviti vodstva sindikatov (najkasneje v enem letu v vseh TOZD in delovnih skupnostih) in vodstva SZDL (do konca leta 1979 v vseh KS).

2. Samoupravni organi in DPO v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih naj določijo konkretne nosilce za analizo in pripravo dopolnitev glede določb samoupravnih aktov o delovanju delegacij, medsebojnih

odnosih in obveznostih med delegacijami in samoupravnimi telesi ter določila v zvezi z oblikovanjem in sodelovanjem v konferencah delegatov za skupščine DPS in SIS.

3. Mestna in občinske konference SZDL si morajo stalno prizadevati za neposredno vključevanje vseh DPO v delo delegacij in njihovih konferenc za skupno oblikovanje smernic ter aktivnosti delegatov pri uveljavljanju interesov delavcev in krajanov v procesu sprejemanja družbenih odločitev v občinah, mestu ter na ravni republike in federacije. Vključevanje DPO v delo delegacij in drugih delegatskih teles naj poteka:

- preko stalnih kontaktov in posvetov z vsemi delegacijami v TOZD na pobudo katerekoli osnovne DPO ali delegacije, s posameznimi delegati v sindikalnih skupinah in v drugih oblikah usposabljanja delegatov za uresničevanje njihovih nalog in odgovornosti;

- v krajevnih skupnostih pa preko sekcij KK SZDL, komisij sveta in skupščine KS kot tudi namenskih posvetov in tudi v drugih oblikah delovanja posameznih DPO in skupščine KS (hišnih, uličnih, terenskih, vaških odborov in zborov krajanov);

- posebno skrb naj posvetijo osnovne organizacije sindikatov in krajevnih konferenc SZDL tudi občasnemu sestajanju članov delegacij vseh TOZD z delegacijami v KS. Te oblike se morajo uveljaviti zlasti pri obravnavanju in usklajevanju njihovih planskih dokumentov kot tudi letnih in drugih programov razvoja SIS in DPS;

- skupne interese sosednjih KS je nujno obravnavati tudi v skupnih posvetih vseh ali posameznih delegacij iz teh KS, kar naj bi predstavljalo enega od elementov za interesno povezovanje KS v takoimenovano skupnost KS.

4. Stalna vsebinska in časovna usklajenost aktivnosti vseh DPO v Ljubljani (od osnovnih preko občinskih do mestnih organizacij), na podlagi usklajenih in sprejetih programov TOZD, KS, skupščin DPS in SIS, mora omogočiti pravočasno in sinhronizirano aktivnost vseh subjektov odločanja v delegatskem in skupščinskem sistemu v Ljubljani.

5. Občinski in mestni sindikalni sveti naj bi v prihodnje namenili večjo pozornost kot doslej:

- oblikovanju konferenc delegacij TOZD za skupščine DPS in SIS kot metodi dela delegacij na podlagi skupnega interesa delavcev v TOZD;

- povezovanju konference delegacij tudi navzven do DPO v TOZD in občini, še posebej pa konferenc delegacij za skupščine SIS, ki bi morale opredeliti tesne vezi do drugih konferenc in delegacij »uporabnikov« na območju KS;

- razvijanju oblik sodelovanja in povezovanja delegacij za DPS in SIS v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih v mesto dogovarjanja delegacij s polnim sodelovanjem SZDL, sindikata, poslovnih organov, strokovnih služb in drugih dejavnikov.

6. Občinske konference SZDL in občinski sveti ZS si naj prizadevajo v sodelovanju s skupščinami SIS na področju družbenih dejavnosti za združevanje delegatov v konference delegacij za vsako skupščino SIS posebej. V pripravah na prihodnje volitve pa tudi za posebne delegacije za posamezne skupščine SIS v vseh TOZD, kjer bodo kadrovske pogoji z ozirom na število delavcev.

7. Občinske konference SZDL in občinski sveti ZS naj v sodelovanju z organi občinskih skupščin vzpodbujajo delovanje zborov skupščine občine, kot konferenc delegacij za zbor občin SML in skupščini SRS oziroma za zore

združenega dela. Pri tem se naj zavzemajo za tako delovanje zborov in skupin delegatov, ki bo omogočilo uresničevanje načela zamenljivosti delegatov in predstavljalo odprto možnost za sodelovanje in usklajevanje stališč vseh zainteresiranih družbenih dejavnikov v občini.

8. Koordinacijski odbori za družbeno izobraževanje pri občinskih konferencah SZDL, kot skupni organi vseh vodstev DPO, skupščine občine in SIS, naj bolj učinkovito spremljajo in skrbijo za realizacijo sprejetih programov izobraževanja in usposabljanja delegatov v TOZD in KS. V usposabljanje morajo vključiti konkretne programe za delo delegatov na podlagi programov delegacij in delegatskih skupščin.

Za usposabljanje delegatov so odgovorna vodstva DPO (v TOZD sindikati, v KS SZDL). Za izvedbo in financiranje programov so odgovorni tako samoupravni organi in DPO v TOZD in KS kot tudi skupščine občin in SIS.

Koordinacijski odbori naj takoj analizirajo stanje in na tej podlagi sprejmejo nadaljnjo usmeritev usposabljanja delegatov.

9. Organizacije SZDL v Ljubljani bodo preko svojih frontno sestavljenih teles, sodelovale z delegatskimi skupščinami pri sprejemu konkretnih sklepov za dograditev in poglobljanje vsebine in načina obveščanja delavcev in krajanov ter njihovih delegatov o vseh bistvenih vprašanjih, ki so pomembna za delegatsko odločanje in uresničevanje sprejetih odločitev. V ta namen bodo:

- vzpodbujale in predlagale konkretne usmeritve sredstvom javnega in lokalnega obveščanja za njihovo vključitev v delegatski sistem;

- sprejele usmeritve o vsebini in obliki informacij, obvestil in drugih skupščinskih gradiv za delegate;

- nudile konkretno politično oporo za razvoj komunalno informacijskega sistema, kot podatkovne baze za strokovne informacije delegatom ter delovnim ljudem in občanom;

- pospešile organizacijsko preoblikovanje INDOK centra v strokovno službo SML in

- sprejele pobudo za sprejem odločitve v delegatskih skupščinah o ustanovitvi »uradnega lista« (delovni naslov) za potrebe ljubljanskih občin in mesta vključno s SIS.

IV.

Uresničevanje teh in drugih nalog krajevnih, občinskih in mestnih organizacij SZDL ter vseh ostalih DPO v Ljubljani, terja nenehno izpolnjevanje vsebine in oblik delovanja organov in teles, ki mora potekati posebej poglobljeno in intenzivno zaradi pobude tovariša Tita.

Konference SZDL morajo še posebej razvijati delovanje sekcij kot prevladujoče oblike širokega zajemanja in usklajevanja interesov, stališč in predlogov delovnih ljudi in občanov v Ljubljani. Pomemben del vsebine svojega delovanja morajo črpati iz delovanja delegacij in delegatov.

Svet za razvijanje delegatskega in skupščinskega sistema pri predsedstvu MK SZDL naj stalno spremlja uresničevanje stališč in sklepov ter daje pobude za obravnavo posameznih vprašanj na sejah konference oziroma predsedstva.

Občinske konference SZDL, mestna vodstva DPO, zlasti ZK, sindikati in ZSMS ter SML, bodo na podlagi stališč in sklepov MK SZDL in razprav v svojih organizacijah oziroma skupščini, sprejela programe aktivnosti v zvezi z uresničevanjem svoje odgovornosti za delovanje v delegatskem sistemu.